

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **D. H.T.**

zastoupený advokátem Mgr. Faridem Alizeyem
sídlem Stodolní 834/7, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**

sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2018, č. j. MSK 78386/2018, ve věci
přezkoumání výsledku dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 18. 6. 2018, č. j. MSK 78386/2018, **se zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce Mgr. Farida Alizeye, advokáta se sídlem v Ostravě, Stodolní 834/7.

Odůvodnění:

1. V žalobě doručené Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 15. 8. 2018 žalobce navrhoval, aby krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného uvedené ve výroku tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný potvrdil výsledek dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky žalobce konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura, kterou žalobce konal v jarním zkušebním období roku 2018 ve 1st international School of Ostrava – mezinárodní gymnázium, s. r. o.
2. Žalobce v žalobě namítal, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s jeho žádostí a napadené rozhodnutí je postaveno pouze na oponentním posudku Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále též jen „centrum“), který nereflektuje kritéria 1A a 1B. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že jeho text odpovídá zadanému tématu a útvaru. Podle žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nereflektuje všechny jeho námitky, zejména námitku, že pokud mu byla kladena k tíži skutečnost, že v písemné práci z českého jazyka bylo množství škrtaných pasáží, nemělo by to ovlivnit bodování, neboť uvedená skutečnost nevyplývá ze školského zákona, ani z prováděcích právních předpisů. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaný vycházel pouze z posudku a neučinil jiné kroky.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Konstatoval, že si k vyhodnocení přezkoumání maturitní zkoušky žalobce vyžádal v souladu s § 82 odst. 1 zákona číslo 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), oponentní posouzení hodnotitelem jmenovaným centrem, nicméně samotný závěr na věcnou správnost maturitní zkoušky si učinil sám. Neshledal přitom důvod, aby se od závěrů centra odklonil. Žalobní námitky považuje za nedůvodné.
4. Ze správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce požádal žalovaného písemnou žádostí dne 25. 5. 2018 o přezkoumání výsledku dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura ve 1st international School of Ostrava – mezinárodní gymnázium, s. r. o. V žádosti uvedl, že si je vědom nedostatků v lexiku, pravopise, v syntaxi, ale zároveň vyjádřil přesvědčení, že dodržel zadání i útvar a že jeho text v zásadě zadanému tématu a útvaru odpovídá. Požádal o přezkum kritérií 1A a 1B. Dále žalobce v žádosti uvedl, že výjimky, které ministerstvo v této oblasti žákům s jiným mateřským jazykem poskytuje, jsou naprosto nedostačující. Žalovaný požádal o vyjádření k námitkám žalobce centrum, jehož posudek ze dne 7. 6. 2018 je součástí správního spisu. Žalobce se seznámil s podklady pro rozhodnutí a vyjádřil se k nim dne 14. 6. 2018. Žalobce v rámci vyjádření uvedl, že

množství škrtnutých pasáží by nemělo ovlivnit bodování, odstavce jsou v textu začleněné a také typ věty by neměl být ovlivněn bodováním. Dále uvedl, že v kritériu 1B se objevují obligatorní údaje a „jazykové prostředky které jsou zvoleny respektuje velkou ráz úředního dopisu“. Závěrem dodal, že čeština není jeho mateřským jazykem a byl to jeho poslední třetí pokus. Zbývajících část vyjádření již není pro krajský soud srozumitelná a pochopitelná. O žádosti žalobce rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím způsobem uvedeným v úvodní části tohoto rozsudku. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný odkázal na závěry posudku a zejména na komentář, ve kterém se měl hodnotitel vyjádřit k jednotlivým kritériím. Konkrétně se podle odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu ke kritériu 1A (*Vytvoření textu podle zadaných kritérií - Téma, obsah*) uvádí, že text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní, ke kritériu 1B (*Vytvoření textu podle zadaných kritérií - Komunikační situace, slohový útvar*), že text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru, ke kritériu 2A (*Funkční užití jazykových prostředků - Pravopis, tvarosloví a slovo tvorba*), že pravopisné (tvaroslovné) chyby se v textu vyskytují ve vysoké míře, ke kritériu 2B (*Funkční užití jazykových prostředků - Lexikum*), že slovní zásoba je spíše chudá a nedostatky ve volbě slov a slovních spojení se v textu vyskytují často, ke kritériu 3A (*Syntaktická a kompoziční výstavba textu - Větná syntax, textová koheze*), že výstavba větných celků je jednoduchá a ve větší míře přetížená, nedostatky ve větné stavbě se v textu vyskytují ve větší míře a mají vliv na čtenářský komfort adresáta a konečně ve vztahu ke kritériu 3B (*Syntaktická a kompoziční výstavba textu - Nadvětná syntax, koherence textu*), že text je nesoudržný a nedostatky v jeho výstavbě mají vliv na čtenářský komfort adresáta. Podle závěru posudku písemná práce nesplňuje požadavky kladené na maturitní práci. Žalovaný uzavřel, že podle závěru nezávislého oponentního posouzení nebyly shledány důvody pro změnu hodnocení, práce žalobce byla ohodnocena shodně 10 body (minimální počet pro vykonání zkoušky je 12) a žalobce je nadále hodnocen výrokem neuspěl. Žalovaný následně reprodukoval upřesňující komentář, který je součástí oponentního posouzení, v němž se měl hodnotitel vyjadřovat k námitkám žalobce. Dále žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že žákovi uvedenému § 20 odst. 4 věty třetí školského zákona, který se vzdělával alespoň 4 roky v přecházejících 8 letech před příslušnou zkouškou ve škole mimo území České republiky, se na jeho žádost prodlužuje doba konání didaktického testu z českého jazyka a literatury o 30 minut a písemné práce z českého jazyka a literatury o 45 minut. Požadavek žáka (cizince) na uzpůsobení zkoušky z českého jazyka a literatury je nutné uvést v přihlášce k maturitní zkoušce. Pokud tak cizinec neučiní, koná zkoušku bez uzpůsobení uvedeného ve vyhlášce. Žalovaný dále v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval obsah vyjádření žalobce k podkladům rozhodnutí, který měl uvést, že: „množství škrtnutých pasáží by neměly ovlivnit bodování, odstavce jsou v textu začleněné, typ věty by neměl být ovlivněn bodováním také jsou označené. Snížení bodů kvůli v kritériu 1A by neměl být odečten, v kritériu 1B se objevují obligatorní údaje a jazykové prostředky které jsou zvoleny respektuje velkou ráz úředního dopisu. 2A uvedeny na konci dopisu je ve větě slovo uvedeny jednou. I přes nahlédnutí do spisů jsou některá kritéria přísně hodnocená. Český jazyk není můj rodný jazyk a to byla moje poslední pokus ze 3 pokusů.“ K doplňujícím námitkám žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že s námitkou o českém jazyku, který je pro žadatele cizí, se vypořádal hodnotitel v oponentním posouzení a rovněž důvody pro snížení počtu bodů v kritériích 1A a 1B byly v upřesňujícím komentáři k oponentnímu posouzení již vysvětleny, a to tím, že některé textové pasáže jsou povrchní a po obsahové stránce je úroveň zpracování tématu nízká a

chyběly některé (nikoli všechny) obligatorní údaje a zvolené jazykové prostředky často (nikoli vždy) nerespektovaly ráz úředního dopisu. Dále krajský úřad uvádí, že odstavci je vyčleněn pouze úvod a závěr textu. Text, ve kterém jsou obsažena klíčová sdělení, odstavci rozčleněn není. Kritérium 2A se vztahuje na pravopisné a tvaroslovné chyby, hodnotitelova citace se nevztahuje pouze ke slovu „uvedeny“. Závěrem žalovaný konstatoval, že na základě součinnosti poskytnuté centrem získal podklady a informace nezbytné pro rozhodnutí podle ustanovení § 82 odst. 1 školského zákona a po přezkoumání výsledku předmětné dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky nebylo prokázáno porušení právních předpisů ani výskyt závažných nedostatků, které mohly mít vliv na výsledek této zkoušky. Napadené rozhodnutí bylo doručeno žalobci do jeho vlastních rukou dne 23. 6. 2018.

5. Krajský soud posoudil napadené rozhodnutí v rozsahu vymezeném žalobními body podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, protože dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
6. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného o přezkoumání výsledku části maturitní zkoušky žalobce. Podle § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona *„Každý, kdo konal maturitní zkoušku, kromě dílčí zkoušky společné části konané formou didaktického testu, anebo byl z konání těchto zkoušek vyloučen, může písemně požádat krajský úřad o přezkoumání průběhu a výsledku této zkoušky nebo rozhodnutí o vyloučení. Krajský úřad rozhodne o žádosti ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení, a to tak, že výsledek zkoušky změní, nebo zruší a nařídí opakování zkoušky, pokud zjistí, že při této zkoušce byly porušeny právní předpisy nebo se vyskytly jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky; v opačném případě výsledek zkoušky potvrdí. Škola, v níž žák konal maturitní zkoušku, Česká školní inspekce a Centrum při plnění úkolů podle § 80 odst. 3 poskytují krajskému úřadu součinnost při posuzování žádosti. Opakování zkoušky s výjimkou dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce a zkoušky profilové části maturitní zkoušky konané formou vypracování maturitní práce a její obhajoby před zkušební komisí se koná nejpozději do 15 dnů ode dne vydání rozhodnutí, a to před zkušební komisí, kterou jmenuje krajský úřad. Opakování dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce a zkoušky profilové části maturitní zkoušky konané formou vypracování maturitní práce a její obhajoby před zkušební komisí se koná v nejbližším možném termínu, který stanoví prováděcí právní předpis.“*
7. Přezkum maturitní zkoušky podle § 82 odst. 1 školského zákona probíhá v rámci správního řízení zahájeného žádostí studenta a příslušný správní orgán je povinen v něm postupovat v otázkách neupravených školským zákonem v nezbytném rozsahu podle zákona číslo 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a to přesto, že se podle § 183 odst. 1 školského zákona správní řád na rozhodování podle § 82 školského zákona nevztahuje. Takový závěr vyplývá z § 180 odst. 1 správního řádu, podle kterého se tam, kde se podle dosavadních právních předpisů (účinných ke dni 1. 1. 2006) postupuje ve správním řízení tak, že správní orgány vydávají rozhodnutí, aniž tyto předpisy řízení v celém rozsahu upravují, postupují v otázkách, jejichž řešení je nezbytné, podle tohoto zákona (tj. *správního řádu*) včetně části druhé. O takovou situaci se jedná také v případě školského zákona, který nabyl účinnosti již před 1. 1. 2006 (v té době

již byl účinný také § 82 odst. 1), a protože § 82 školského zákona ani navazující ustanovení téhož zákona neupravují všechny potřebné aspekty příslušného správního řízení, je třeba v tomto řízení použít v otázkách, jejichž řešení je nezbytné, správní řád včetně části druhé (§ 9 až § 129). Podle přesvědčení krajského soudu je třeba aplikovat mimo jiné ustanovení o náležitostech správního rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu) a přiměřeně také o podkladech pro vydání rozhodnutí (§ 50 až § 57 správního řádu). Právě proti obsahu napadeného rozhodnutí směřují stěžejní námitky žalobce a podle závěru krajského soudu jsou důvodné.

8. Žalovaný omezil odůvodnění svého rozhodnutí na reprodukci závěrů posudku zpracovaného hodnotitelem centra, aniž by odůvodnění rozhodnutí obsahovalo vlastní úvahy žalovaného. Je pravdou, že § 82 odst. 1 školského zákona výslovně zmiňuje součinnost centra při rozhodování žalovaného, ze školského zákona ani ze správního řádu však nevyplývá, že by se v případě podkladů dodaných centrem mělo jednat o podklady závazné, výlučné, či jinak nadřazené nad ostatní důkazy nebo že by snad stanovisko centra zbavovalo žalovaného povinnosti uvést vlastní posouzení žádosti nebo povinnosti vypořádat se s námitkami účastníka. Podle § 50 odst. 4 správního řádu platí, že pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Za takové vlastní posouzení a hodnocení důkazů rozhodně nelze považovat závěrečné konstatování, že „.... na základě součinnosti poskytnuté centrem získal podklady“ nebo že „....nebylo krajským úřadem v součinnosti s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání prokázáno porušení právních předpisů ani výskyt závažných nedostatků“, jak žalovaný uvádí ve vyjádření k žalobě. Žalovanému je třeba rovněž vytknout, že odůvodnění napadeného rozhodnutí se vůbec nezabývá obsahem žádosti (citováno je až vyjádření žalobce k podkladům pro rozhodnutí), přezkoumávané práce a jejím původním hodnocením. Bez vazby na uvedené dokumenty postrádá reprodukce oponentního hodnocení jakýkoliv kontext a posudkové závěry převzaté žalovaným do odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou tak zcela nepřezkoumatelné. Za nedostatečný považuje krajský soud rovněž způsob vypořádání námitek žalobce, které uvedl při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí. Žalovaný sice v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyjádření žalobce k podkladům pro rozhodnutí již cituje, ohledně vypořádání uplatněných námitek však opětovně pouze odkazuje na závěry odborného posouzení hodnotitele. Ze závěrů posouzení (včetně upřesňujícího komentáře), které žalovaný uvádí v odůvodnění napadeného rozhodnutí, však není např. vůbec zřejmé, jaký konkrétní vliv na hodnocení práce žalobce mělo množství škrtaných pasáží a z jakého důvodu (kromě obecného konstatování o narušení čtenářského komfortu), (ne)začlenění odstavců nebo použitý typ věty. Řádné vypořádání námitek účastníka řízení patří mezi nezbytné náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí podle § 68 odst. 3 správního řádu, přičemž jeho absence představuje další podstatnou vadu, která má za následek jeho nepřezkoumatelnost a je důvodem pro zrušení rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
9. Pouze nad rámec shora uvedeného krajský soud dodává, že nelze přijmout doplnění argumentace žalovaného v rámci jeho vyjádření k žalobě (bez ohledu na to, že některé vytknuté nedostatky by jinak mohlo odstranit). Důvody, pro které bylo vydáno rozhodnutí, musí být vtěleny do jeho odůvodnění, a nelze je doplňovat v řízení před správními soudy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 8 Afs

58/2012 - 44, nebo ze dne 10. 2. 2016, č. j. 4 As 207/2015 – 107; veškerá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na která je v tomto rozsudku odkazováno, jsou dostupná na stránkách www.nssoud.cz).

10. Krajský soud proto napadené rozhodnutí pro vady řízení spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) téhož zákona a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, při kterém je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný by měl v další fázi řízení opakovaně posoudit žádost žalobce (včetně jeho dalších uplatněných námitek) a shromážděné podklady pro rozhodnutí a nově na jejich podkladě rozhodnout. Rozhodnutí je třeba přezkoumatelným způsobem odůvodnit podle § 68 odst. 3 správního řádu.
11. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a uložil žalovanému povinnost nahradit procesně úspěšnému žalobci účelně vynaložené náklady řízení. Tyto náklady žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč a náklady právního zastoupení, jejichž výši krajský soud určil podle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Konkrétně krajský soud přiznal žalobci v rámci přisudku právo na náhradu odměny advokáta za dva úkony právní služby (1. – převzetí a příprava zastoupení, 2. - sepsání žaloby) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodu 5 advokátního tarifu (celkem 6 200 Kč) a jeho hotových výdajů nahrazovaných podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu v paušální výši 600 Kč. Protože zástupce žalobce je plátcem DPH, jsou jeho odměna a hotové výdaje v celkové výši 6 800 Kč navýšeny podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o 21 % DPH (1 428 Kč), jejíž náhrada rovněž žalobci náleží. Krajský soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci shora uvedené náklady řízení v celkové výši 11 228 Kč k rukám jeho zástupce. Určení advokáta coby platebního místa vyplývá z ustanovení § 49 odst. 1 zákona číslo 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), které se v těchto případech přiměřeně aplikuje podle § 64 s. ř. s. Lhůtu k plnění krajský soud prodloužil oproti obecné délce stanovené v § 160 odst. 1 o. s. ř. na 30 dnů od právní moci rozsudku, protože rozhodnutí správních soudů nabývají právní moci již okamžikem doručení (viz § 54 odst. 5 s. ř. s.) a obecná 3 denní lhůta se jeví krajskému soudu v takovém případě nepřiměřeně krátká.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce).

Ostrava 6. června 2019

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

